

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 32 0 Ps 379524 23 Pž
Tuzla, 17.10.2024. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Asje Razić, kao predsjednika vijeća, Ivane Mott-Bašić i dr.sci. Faruka Latifovića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca Rudnik uglja „Kreka“ d.o.o. Tuzla, ulica Mije Keroševića Guje broj 1., zastupan po punomoćniku Adelu Kopiću, advokatu iz Sarajeva, protiv tuženog „LAGER“ d.o.o. Posušje, Južna obilaznica b.b., zastupanog po punomoćnicima Đorđu Jugoviću i Olovčić Emiu, advokatima iz Sarajeva, radi naplate odštete, v.sp. 718.300,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Tuzli broj: 32 0 Ps 379524 20 Ps od 09.12.2022. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.10.2024. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostepena presuda potvrđuje u stavu prvom i drugom izreke.

Odbijaju se zahtjevi tužitelja i tuženog za naknadu troškova žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom prvim izreke prvostepene presude odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

„Obavezuje se tuženi da tužiocu na ime ugovorene kazne po osnovu Ugovora o javnoj nabavci roba - Isporuka cjevopolagača snage motora minimalno 170 kW za potrebe JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, ZD Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla broj: 214-ZD-14 odnosno broj: 367/14 od 14.07.2014. g. (kod tuženog zavedeno pod brojem 2736/14 od 14.07.2014. godine) i Zapisnika o obračunu penala zbog manje mehaničke raspoloživosti broj: 443/20 od 29.01.2020.godine isplati iznos od 718.300,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe pa do isplate, kao i da mu nadoknadi troškove parničnog postupka, a sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom izvršenja.“

Stavom drugim izreke obavezan je tužitelj da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 9.724,85 KM, u roku od 30 dana od dana donošenja presude.

Stavom trećim izreke preko dosuđenog iznosa troškova parničnog postupka tuženi je odbijen.

Protiv prvostepene presude u stavu prvom i drugom izreke žali se tužitelj zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači, te tuženi obaveže na plaćanje troškova žalbenog postupka na ime sastava predmetna žalbe u iznosu od 1.375,00 KM.

U odgovoru na žalbu tuženi je osporio žalbene navode tužitelja, te predložio da se žalba odbije i potvrdi prvostepena presuda, a tužitelj obaveže da tuženom nadoknadi troškove žalbenog postupka koji se sastoje od troškova na ime sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.697,96 KM.

Ispitujući prvostepenu presudu sukladno članu 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – u daljem tekstu: ZPP), ovaj sud je našao da je žalba tužitelja osnovana iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa i obrazloženja prvostepene presude slijedi:

- da je dana 14.07.2014.godine između tužitelja i tuženog zaključen Ugovor o isporuci cjevopolagača snage motora minimalno 170 kW za potrebe tužitelja
- da je članom 1. Ugovora regulisano da je predmet ugovora nabavka cjevopolagača snage motora minimalno 170 kW, a prema tenderskoj dokumentaciji broj ZD R-IO-02-5-03/1/13-P i ponudi prodavca broj 005-04/2014 od 24.04.2014. godine koji su sastavni dio ugovora, te je članom 2. ugovorena cijena u iznosu od 1.856.082,18 KM bez PDV-a, odnosno sa PDV-om u iznosu od 2.171.616,15 KM
- da su se članom 9. ugovorne strane sporazumjele o garanciji za kvalitet za isporučenu robu, na način da je tuženi, kao prodavac dao garanciju pojedinačno za svaki kompletno isporučeni cjevopolagač u vremenskom periodu od minimalno 6000 moto sati sa izuzimanjem potrošnih komponenti za redovno servisiranje, te da garancija teče od datuma završetka testiranja i isteka probnog rada cjevopolagača. Stavom 2. navedenog člana ugovorena je garancija mehaničke raspoloživosti mašine na način da je broj raspoloživih sati tokom godine zahtijevan tenderom od strane tužioca 8760 radnih sati/godinu, a da minimalna raspoloživost cjevopolagača u periodu od tri godine iznosi za prvu godinu 90% ili 7.884 raspoloživa sata, za drugu godinu 85% ili 7.446 raspoloživa sata i za treću godinu 82% ili 7.008 raspoloživih sati. Stavom 3. tuženi se obavezao da će za ostvarenu manju mehaničku raspoloživost od garantovane tužitelju platiti odštetu - penale u visini od 100,00 KM za svaki neostvareni radni sat, a da ukoliko ostvarena mehanička raspoloživost bude manja za više od 20% u odnosu na garantovne mehaničke raspoloživosti tada je prodavac/tuženi dužan nepouzdanu komponentu zamijeniti novom. Navedenim članom regulisane su i obaveze tuženog, kao prodavca ili ovlaštenog servisera u garantnom periodu i to nabavke, isporuke i zamjene filtera, ulja, maziva te ostalog potrošnog materijala, a prema fabričkim normativima, kao i rezervnih dijelova te obavljanje servisnih i specijalističkih usluga kao i aktivnosti u tekućem održavanju a koji svi troškovi su uključeni u ukupnu cijenu cjevopolagača.
- da je tuženi izvršio obavezu isporuke predmetnog cjevopolagača;
- da predmetni cjevopolagač u trećoj godini, odnosno od 31.07.2018. do 01.08.2019. godine nije ostvario garantovani broj radnih sati raspoloživosti mašine, o čemu je tužilac sačinio Zapisnik o obračunu penala broj 443/20 dana 29.01.2020.godine, potpisan od strane tužitelja kojim je konstatovano da predmetni cjevopolagač tokom cijele treće godine, odnosno od 31.07.2018. do 01.08.2019. godine nije bio u funkciji, odnosno nije bio u funkciji 7183 radna sata, te da je tuženi dužan tužitelju platiti iznos od 718.300,00 KM zbog ostvarene manje raspoloživosti,
- da tuženi nije potpisao navedeni Zapisnik od 29.01.2020.godine, te dopisom broj 2279/18 od 25.07.2018.godine obavijestio tužitelja da nije u mogućnosti potpisati, odnosno prihvatiti Zapisnik budući da je tužitelj

prethodno obaviješten o gubitku garancije na predmetni cjevopolagač zbog neadekvatnog održavanja i kontrole od strane tužitelja;

- da prema nalazu i mišljenju vještaka kvar na mjenjaču je nastao najvjerojatnije zbog problema sa podmazivanjem, ali kvar nije otklonjen 23.06.2017.godine (pri urađenih 2.631 r/h stroja) prilikom urađenog servisa i primjedbi tužitelja da se signalna lampica o neispravnosti na mjenjaču pali kada se stroj zagrije, već je isti konstatovan kada se desila havarija na mjenjaču i potpuni kvar mjenjača i zastaoj stroja pri 2.697 r/h; da je tuženi bio obavezan da kvar na mjenjaču, koji je nastao u garantnom roku otkloni, ali da se tuženi pozvao na činjenicu da stroj nije održavan u granicama dozvoljene i normalne upotrebe kako je to opisano u Priručniku o rukovanju, te da se kvar dogodio zbog neprikladnog održavanja iz kog razloga je tuženi odbio da izvrši popravku mjenjača o svom trošku; da je nesporno da je stroj imao manju mehaničku raspoloživost jer je ista bila 0%; da tuženi nije izvršio zamjenu komponenti, tj. zamjenu mjenjača ili dijelova mjenjača za novi; da se prema Uputama za korištenje (Priručnik za operatera) 311516 -1- 10RE iz 2015.godine od Promtractor može utvrditi da priručnik sadrži opće podatke o upravljačkim postavkama, uputstva o korištenju i održavanju cjevopolagača; da je u Poglavlju 5 opisano i definisano održavanje stroja, odnosno u poglavlju 5.1. opisan je raspored održavanja, koji uključuje rutinsku kontrolu i kontrolu prema rasporedu; da se održavanje vrši na 100 r/h 250 r/h, 500 r/h, 1.000 r/h, 2.000 r/h i 3.000 r/h, te da je u Tabeli 5.2 tačno opisano koji radovi se vrše za vrijeme rada, a koji nakon rada i to za svaki sklop pojedinačno; da je Uputama za korištenje (Priručnik za operatera) 311516 -1- 10RE iz 2015.godine od Promtractor između ostalog, evidentirano „da bi se spriječio kvar dijelova i sklopova pojedini zahtjevi moraju biti ispunjeni – pratiti postupanja i servisne intervale kod održavanja itd,“ ali da u tom poglavlju nije definisano ko prati postupanja i servisne intervale kod održavanja; da je u Knjižici o isporuci i garanciji evidentirano da kupac izjavljuje da je primio stroj u ispravnom stanju u skladu sa prodajnim ugovorom, te se obavezuje u pismenoj formi komunicirati sa prodavcem, a vezano za sve nedostatke koji se pojave na stroju tokom rada stroja, a naročito zahtjevi za servis kako u garantnom roku tako i izvan garantnog roka; da je tužitelj ukazao na grešku u radu mjenjača kada se stroj zagrije, jer se tada pali lampica na panelu za upozorenja, ali se vještak nije mogao izjasniti da li je tužitelj odmah zaustavio stroj, a što je bio dužan prema Uputama proizvođača o korištenju stroja ili je nastavio raditi još neko određeno vrijeme; da je odrađen redovan servis na 500 r/h o čemu je sačinjen Zapisnik o servisu broj 2045/AH/15 od 20.10.2015.godine od strane tuženog i na 1.000 r/h čemu je sačinjen Zapisnik o servisu broj 2279/AH/16 od 30.04.2016.godine od strane tuženog;
- da prema Uputama za korištenje – Priručnik operatera iz 2015.godine u odjelu „održavanje“ date su upute o rasporedu održavanja cjevopolagača, a koje održavanje uključuje rutinsku kontrolu i kontrolu prema rasporedu što će pružiti normalno mehaničko stanje cjevopolagača za vrijeme životnog vijeka, te su tabelom 5.1. navedena potrebna održavanja i intervali (radni sati) u kojima se ta održavanja trebaju izvršiti, te je pod oznakom „održavanje 3“ naznačeno da se izmjena ulja mjenjača i tanka mješanja treba obaviti simultano, jer je miješanje ulja različitih brendova ulja zabranjeno, te da se isto vrši u intervalu od 2.000 radnih sati;
- da prema knjižici o isporuci i garanciji čiji je sastavni dio „Izvještaj o isporuci“ tužitelj je prihvatio obavezu da u pismenoj formi komunicira sa prodavcem/tuženim, a vezano za sve nedostatke na stroju tokom rada, a

naročito zahtjeve za servis kako u garantnom roku tako i izvan garantnog roka, te u dijelu u kojem su navedene stavke koje garancija ne pokriva pod tačkom 4. je navedeno redovito održavanje, a pod tačkom 7. je navedeno „ako korisnik nastavi koristiti stroj i nakon saznanja o defektu, CHETRA neće biti odgovoran i garancija neće pokrivati štetu“.

Shodno utvrđenom činjeničnom stanju prvostepeni sud je zaključio da tužitelj nije postupio u skladu sa Uputama o održavanju stroja i nije se pismeno obratio tuženom za obavljanje servisa na 2.000 r/h, kada je trebalo zamijeniti ulje mjenjača i tanka, te da je nastavio da radi sa strojem, što proizilazi iz Zapisnika o servisu od 23.06.2017.godine iz kog proizilazi da je taj servis urađen na 2.631 r/h, dakle nije postupao sa povećanom pažnjom dobrog privrednika i nije održavanje predmetnog stroja obavljao u skladu sa uputama, pa kako tuženi nije odgovoran za neispunjenje garantovane raspoloživosti stroja, to je tužitelj odbijen sa zahtjevom da mu tuženi, za neostvarenu mehaničku raspoloživost, plati odštetu - penale u visini od 100,00 KM za svaki neostvareni radni sat, odnosno u iznosu od 718.300,00 KM.

Osnovano se žalbom ukazuje na pogrešan zaključak prvostepenog suda da tuženi nije odgovoran za neispunjenje garantovane raspoloživosti stroja.

Naime, predmetnim Ugovorom o isporuci cjevopolagača, članom 9. ugovorena je garancija mehaničke raspoloživosti mašine shodno broju raspoloživih sati tokom godine zahtjevan tenderom od strane tužitelja i to 8760 radnih sati tako da garantovani broj raspoloživih sati cjevopolagača u periodu od tri godine iznosi 8760 radnih sati/godinu, a da minimalna raspoloživost cjevopolagača u periodu od tri godine iznosi za prvu godinu 90% ili 7.884 raspoloživa sata, za drugu godinu 85% ili 7.446 raspoloživa sata i za treću godinu 82% ili 7.008 raspoloživih sati, te se tuženi obavezao da će za ostvarenu manju mehaničku raspoloživost od garantovane platiti tužitelju odštetu - penale u visini od 100,00 KM za svaki neostvareni radni sat.

Tužitelj je svoj tužbeni zahtjev temeljio na činjeničnim tvrdnjama da je predmetni cjevopolagač u trećoj godini imao mehaničku raspoloživost od 0%, dakle manje od garantovane, te shodno navedenoj odredbi Ugovora o isporuci cjevopolagača tražio od tuženog isplatu odštete zbog toga, dok je tuženi tokom postupka isticao da nije obavezan na isplatu predmetne odštete iz razloga što tužitelj nije predmetnu mašinu pravilno održavao, konkretno da nije shodno Uputama o održavanju stroja servisirao na 2000 radnih sati zbog čega se ne može smatrati da je tuženi odgovoran za manju mehaničku raspoloživost.

Tačno je da se shodno Uputama o održavanju stroja, dostavljenim uz cjevopolagač, predmetni cjevopolagač trebao servisirati na 2000 radnih sati, kojom prilikom je trebalo zamijeniti ulje mjenjača i tanka, a što nije urađeno, kako je to i prvostepeni sud pravilno uvrđio, ali se ne može smatrati da je usljed toga i došlo do neispunjenja garantovane mehaničke raspoloživosti. Takvo što ne proizilazi iz provedenih dokaza. Iz činjeničnog stanja proizilazi da je do kvara na mjenjaču došlo kada je stroj odradio 2697 sati, ali da je prije toga tužitelj ukazivao tuženom na problem na mjenjaču, odnosno da se lampica mjenjača pali kada se stroj zagrije, kojom prilikom su radnici izašli na vanredni servis na odrađenih 2631 radnih sati mašine, te konstatovali da je stroj ispavan za rad. U nalazu i mišljenju vještaka mašinske struke je naveo da je do kvara mjenjača došlo najvjerotnije zbog nepodmazivanja istog, ali da taj kvar nije otklonjen 23.06.2017.godine prilikom urađenog servisa i primjedbi tužitelja da se signalna lampica mjenjača o

neispravnosti pali kada se stroj zagrije. Dakle, u takvoj činjeničnoj situaciji, kada radnici tuženog dolaze po pozivu tužitelja zbog problema na stroju - paljenja lampice mjenjača kada se stroj zagrije, te tom prilikom konstatuju da je stroj ispravan za rad, dakle propuštaju da uoče problem u vezi sa uljem mjenjača, te konstatuju da je stroj ispravan za rad, nakon čega (nakon 66 sati) dolazi do potpunog kvara predmetnog cjevopolagača, to se ne može smatrati da je do neispunjenja garantovane mehaničke raspoloživosti došlo samo zbog okolnosti da servis nije urađen na 2000 radnih sati, te da je samim time tuženi dokazao da isti nije odgovoran za manju mehaničku raspoloživost. Po ocjeni ovog suda, kada tuženi ističe da je zbog neservisiranja predmetnog stroja došlo zbog neodržavanja istog, to je tuženi trebao i dokazati (član 7 i 123. ZPP), a što iz provedenih dokaza ne proizilazi.

Neosnovano je pozivanje tuženog na gubitak date garancije na cjevopolagač i samim time oslobađanje tuženog od plaćanja ugovorene odštete. Tužitelj i nije tražio od tuženog ispunjenje njegove obaveze shodno odredbama člana 501-507 Zakona o obligacionim odnosima koje regulišu pitanje garancije za ispravno funkcionisanje prodate stvari, a po osnovu date Garancije za novi proizvod, koja garancija je u obliku knjižice uručena tužitelju prilikom isporuke predmetnog cjevopolagača, i koju garanciju je dao proizvođač CHETRA. Tužitelj je tražio isplatu odštete zbog manje mehaničke raspoloživosti koja je ugovorena predmetnim ugovorom o isporuci cjevopolagača i gdje je tuženi dao garanciju mehaničke raspoloživosti cjevopolagača shodno zahtjevanim uslovima iz raspisanog tendera od strane tužitelja za nabavku predmetnog cjevopolagača, a što se ne može poistovjetiti sa datom garancijom od strane proizvođača CHETRE, niti se mogu primjenjivati uslovi iz te date Garancije za novi proizvod. Stoga, isticane tvrdnje da je tužitelj izgubio garanciju na cjevopolagač zbog neodržavanja istoga shodno Uputama o održavanju cjevopolagača (redovno servisiranje) utiču samo na pravo tužitelja po osnovu navedene Garancije za novi proizvod, a ne i na obavezu tuženog za plaćanje odštete za datu garanciju mehaničke raspoloživosti mašine shodno odredbama predmetnog ugovora. Kako su učesnici u obligacionom odnosu dužni da izvrše svoju obavezu i odgovorni su za njeno ispunjenje (član 17. Zakona o obligacionim odnosima), te kako tuženi nije dokazao da nije odgovoran za neispunjenje garantovane mehaničke raspoloživosti, to je po ocjeni ovog suda isti obavezan na isplatu ugovorene odštete.

Međutim, i pored toga što je po ocjeni ovog suda tuženi dužan isplatiti ugovorenu odštetu zbog manje mehaničke raspoloživosti, tužitelj nije dokazao visinu tužbenog zahtjeva.

Naime, na okolnost dokazivanje visine tužitelj je proveo dokaz Zapisnik o obračunu penala zbog manje mehaničke raspoloživosti od 29.01.2020.godine i Zapisnike o verifikaciji garantovane mehaničke raspoloživosti isporučene opreme u garantom periodu, sačinjenih i potpisanih od strane tužitelja. Iz navedenih zapisnika slijedi da je tužitelj visinu utvrdio na način što je broj garantovanih raspoloživih sati shodno Ugovoru o isporuci cjevopolagača u trećoj godini, dakle 7183 sati (82%) pomnožio sa 100 KM po satu, pa je utvrdio da tuženi treba da isplati iznos od 718.300,00 KM zbog ostvarenja manje raspoloživosti. Međutim, članom 9. Ugovora o isporuci cjevopolagača tuženi se obavezao na isplatu odštete u visinu od 100 KM za svaki neostvareni radni sat, dakle ne za svaki garantovani raspoloživi sat, te se potraživana visina mogla prihvatiti samo u situaciji da je tužitelj dokazao da bi mašina u utuženom periodu, odnosno trećoj godini imala 7183 radnih sati, odnosno da bi ista efektivno radila 7183 sati, a što tužitelj provedenim dokazima nije niti dokazivao (u smislu da je dostavio plan rada

predmetne mašine u trećoj godini ili izvršio obračun prosječnog godišnjeg rada predmetne mašine u prethodne dvije godine) . Ovo tim prije što je cjevopolagač u prvoj i drugoj godini, dakle prije kvara na mjenjaču, ukupno imao 2.697 radnih sati, pa se ne može uzeti ni za logično da bi cjevopolagač u trećoj godini ostvario 7183 radnih sati.

Slijedom navedenog, valjalo je žalbu tužitelja odbiti i prvostepenu presudu u stavu prvom i drugom izreke potvrditi, primjenom odredbe čl.226. ZPP, a kako je to odlučeno u stavu prvom izreke ove presude. U preostalom dijelu (stav III izreke), prvostepena presuda, kao neožalbena, ostaje neizmjenjena shodno odredbi člana 221. ZPP.

Odluka o troškovima žalbenog postupka, kao u stavu drugom izreke ove presude, donesena je primjenom odredaba člana 397. stav 1., u vezi sa članom 386. ZPP. Obzirom da tužitelj nije uspio u žalbenom postupku, to ovaj sud nalazi da nije osnovan njegov zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka, a kako odgovor na žalbu nije doprinio razjašnjenju činjeničnog stanja, to ni tuženom ne pripadaju traženi troškovi žalbenog postupka, zbog čega je o troškovima žalbenog postupka odlučeno kao u stavu drugom izreke ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Asja Razić s.r.